

PR-NA 4 BAZTANGOIZA

I.I.D.E.:

Arizkun– Apaioa– Azpilkueta– Urrasun– Amaiur– San Migel (Bozate)– Arizkun

Luzeera: 12,215 km

Desnibela: 350 mt

Zailtasuna: ERREZA

Baztangoiza koarteleko (Baztango eskualde tradizionala, Elizondoa, Erbera eta Basaburuarekin batera) ibilaldia, herri eta auzotan barrena; bide errezak, batzutan zementatuak, belagi eta hariztien artean, hainbat tartetan Baionatik Iruñeara doan Santiagoko Bidearekin bat eginez. Arkitektura zibil eta erlijioso aberatsaren adierazle, bidean zehar hainbat jauregi eta nekazal etxalde eder, ermita eta herriko elizak agertuko zaizkigu.

IRTEERA > Arizkun, Herriko Plaza. Herrigunean eta inguruan hainbat ostatu, jatetxe eta alojamentu badago.

OHARRAK

- N-121 B errepidea Arizkun eta Amaiurko sarrerako bidegurutzetan zeharkatu behar da. Halaxe, Bozate inguruan NA-2600 errepidetik tarte bat egin behar da, arzenik gabe.
- Arizkongo irteeran, Urrasun auzoan eta Amaiurtik Arizkunerako tartean Santiagoko Bidea segituko da (gezi horiez seinalizatua).
- Laburtzeko alternatiba: Urrasundik Arizkunerako, Baztango Santiagoko Bidea segituz, bada ibilbidea laburtzea, 3 km gutxiago, PR bezala balizatua ere.

DESKRIBAPENA

0,000 km: ARIZKUN (280 mt), Herriko Plaza. NA-2061 errepidetik, Elizondoko norabidean (H.M.>), herritik atera. Santiagoko Bideko tarte.

0,430 km: Bidegurutzea. Ezkerrean errepidea eta Santiagoko Bidea utzi eta eskuinera jo (M.>), kanposantuko bide asfaltatutik; 100 mt aurrerago, bide nagusia utzi eta ezkerretik jeitsi (H.M.>), basoa eta belagia mugatzen duen bidetik. Tarte kaltzatua 200 mt-an zehar, NA-2061 errepidera berriz ailegatu arte. Bertatik jeitsi.

0,915 km: “Laurentx” Benta (240 mt), eskuinean. N-121 B errepidea zeharkatu eta zuzen segi (M.>), Baztan erreka harrizko zubi eder batetik gaintuz.

1,055 km: Arozteneko B^a baserria eta bifurkazioa; eskuineko bide zementatutik igo (I.M.>). Ehun metro aurrerago zerrategi bat eskuinean utzi; zementoa bukatu eta bidea bailara txiki eta babestu batetik igotzen da.

2,055 km: Elizantzena etxea (Landa Etxea). Bide nagusia utzi eta haren gainetik igo, otea nagusi den malda pikutik. Baztangoizako ikuspegi zabalak.

2,550 km: Mugertzako bizkarra (395 mt) eta harizti ederra. Eskuinera jo (I.M.>), bizkarreko bide zabaletik jeitsiz; 300 mt aurrerago, ezkerrean, bertze Landa Etxe bat.

3,325 km: Karakotzeko B^a (Landa Etxea) eta lepoa (345 mt), harlauzez mugatutako belagiek inguratutik. Handik 150 mtra, Bergarako bide zementatuarekin bat egin eta bertatik igo.

3,680 km: APAIOA AUZOA (380 mt), magaleko zelaigune batean kokaturik. Etxe ederrak, herri arkitekturaren eredu ikusgarri. San Franzisko ermita eta iturria; bertatik eskuinera jo (E.>), bi etxeen arteko balangoa pasa eta harlauzezko bidexka batetik belagi bat zeharkatu. Magalez magal eta erreka zokoetan barna Azpilkuetako auzoak zeharkatuko dira, Amaiurreraino.

3,910 km: Harrizko zubia eta bide zementatua. Bertatik igo, eskuinera.

4,155 km: Azpilkueta (375 mt), herriko goiko aldea eta eskola. Eskuinean, Jaso familiaren Jauregia (San Franzisko Xabierrena). Karrika Nagusitik jeitsi.

4,390 km: AZPILKUETA (355 mt), San Andres eliza eta frontoia. Haien azpian, bifurkazioa: errepidea utzi eta ezkerretik jeitsi (E.>), tarte kaltzatuak dituen bidetik; 100 mt aurrerago, eskuinetik segi.

4,640 km: Harrizko zubia (320 mt) eta errota eroria, ezkerrean. Zuzen segi, bide zabaletik.

4,875 km: Pista zementatua eta bidegurutzeta: eskuinetik, Arribiltoa auzora. Ezkerretik segi, harizti batetan sartu eta 60 mt aurrerago, bide bifurkazioa: ezkerretik igo, bide zementatutik.

5,165 km: Azkarbeko ardiborda (345 mt), ezkerrean. Pista zementatua utzi eta eskuinetik segi (I.E.>), hariztitik ateratzen. Bideak, maldan behera apalean, harresiz mugatutako belagi bat inguratu eta gero basoan sartzen da, errekatxo bat zeharkatuz.

5,725 km: Belagien artean ibili ondoren, Zuaztoiko sarrera aldapatsua, Larregia etxe ondotik.

5,875 km: ZUAZTOI AUZOA (320 mt), Indaburua etxea eta bidegurutzeta: auzoko errepide nagusia zeharkatu eta zuzen segi (I.E.>), bide zelai eta zementatuan barrena. Baztangoizako ikuspegi zabala.

6,150 km: Bifurkazioa; eskuineko bide zementatutik jeitsi. Berrehun metro aurrerago, Xolborro etxea; lur eta harrizko bidetik segi errekaraino, harlauzazko zubitik zeharkatzen dena.

6,725 km: URRASUN (290 mt), Santiagoko ermita eta errepidea. Bidegurutzeta: eskuinetik (H.>), karrika bakarra eta Santiagoko Bidea, Arizkunera (ikusitako bukaeran "Urrasun-Arizkun tartea"). Ezkerretik segi (I.>), errepidetik eta 100 metrora, asfaltoa utzi eta ezkerreko bide zementatutik (I.>) igo, haritzen artean, Santiagoko Bidea deseginez.

7,030 km: Bide zementatua utzi eta eskuineko balangoa pasa, belagi bat zeharkatzeko. Metro batzutura, bide bazterreko harlauzek eta zolako kaltzadak bere garrantzia adierazten dute: Iruñea eta Baiona, XIX mende arte Nafarroako portua, elkartzan zituen bide nagusia.

7,620 km: N-121 B errepidea eta errotonda, Amaiurko sarreran. Zeharkatu eta Jauregia eta "Katea" etxeen ondotik (garai batean herriko muga edo sarrera) herrian sartu.

8,275 km: AMAIUR (285 mt), herriko beheko aldea. Eliza, errota, iturria eta gurutzeta, Karrika Nagusiaren bukaeran. Hemen Otsondotik datorren Santiagoko Bidea banatzen da: Urrasunera (M.>), orain arteko bidetik; eta San Migel-Bozatera (E.>). Azken honetatik segi, herrigunea ezkerrean utzita (I.>). Bide zabal eta zelaia, belagietan barna (erne, euriarekin maiz lohitzten da).

8,925 km: Kisuko borda etxea. Zuzen segi (H.>), balango bat zeharkatuz.

9,325 km: Kisuko zubia. Eskuinean, kisulabe baten arrastoa. Bideak gora egiten du, zigi-zaga eginez.

9,950 km: Bidegurutzeta. Zuzen segi, bide zelaitik (H.>).

10,185 km: San Migel ermita (315 mt), bidearen ezker aldean. Bertatik, Bozate auzora (E.>). Bide nagusitik segi (M.>), gertu dagoen “Lizardiko borda” landa etxetik.

10,895 km: Urtsuko Jauregia-Dorra, Erdi Aroko eraikuntza sendoa, eta Santa Ana ermita. Bide asfaltatutik jeitsi.

11,125 km: Erratzuko NA-2600 errepidea, arzenik gabea; eskuinetik segi (H.>), Lamiarrita jauregiaren ondotik. Ehun metro aurrerago, bifurkazioan, ezkerreko errepidetik segi, “laxoa” pilota jokorako plaza baten ondotik pasatuz. Baztan erreka zeharkatu.

11,450 km: Bifurkazioa; Arizkungo errepidea utzi eta ezkerretik igo, bide zabaletik. Handik 250 mtra, Erratzutik datorren bidearekin elkartu eta eskuinera jo (M.>), Arizkunen goiko aldeko etxeetatik sartuz (Zapata haroztegia). Karrika Nagusia zeharkatu, herri arkitektura aberatsa erakusten duten etxe eder, San Juan eliza eta Klarisen konbentoaren artean.

12,215 km: ARIZKUN (280 mt), Herriko Plaza. Ibilbidearen hasiera eta bukaera.

URRASUN-ARIZKUN TARTEA

Urrasundik bada Arizkunera ibilbidea 3 km laburtzea, Santiagoko Bidea Ordoki auzoan barna segituz.

6,725 km: URRASUN (290 mt), bizkar batean kokaturik. Santiagoko ermita eta bidegurutzeta: ezkerretik (I.>), Amaiurrera. Eskuinetik segi (H.>), auzoko karrika bakarra eta Santiagoko Bidean barna.

7,080 km: Bifurkazioa. Eskuinetik segi (H.>), bidexkatik, eremu pribatua mugatzen duen pareta baten ondotik. Iralekua eta hurritzen arteko tartea.

7,965 km: Jeitsiera labur baten ondotik, harlauzazko zubia eta Zuaztoi auzoko bide asfaltatua. Metro gutxira Azpilkuetara doan NA-4457 errepidearekin elkartu eta ezkerreko jo (E.>), Amaiurko erreka zeharkatuz.

8,025 km: N-121 B errepidea gurutzatu eta Erratzuko NA-2600 errepidetik segi 80 mtan zehar. Ordoki industrialdea: eskuinera jo (H.>), pabiloien artean.

8,405 km: Berroko zubia (240 mt), harrizkoa eta Baztan erreka gainean. Bertan Arizkunera igotzen den kaltetada zabal eta ederra hasten da, belagien artean.

8,990 km: Arizkungo sarrera, NA-2061 errepidea. Bertatik eta herriko frontoiaren ondotik.

9,185 km: ARIZKUN (280 mt), Herriko Plaza. Ibilbidearen hasiera eta bukaera.